

تحلیلی بر رابطه ی بین فضاهای سبز و رفتار کودکان در مدارس ابتدایی (نمونه موردی: دبستان احسان شیراز)

المیرا معتمدی*^۱، دکتر علی شمس الدینی^۲

۱- کارشناسی ارشد مهندسی معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

۲- استاد یار گروه شهرسازی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

Eli_motamedi@yahoo.com

چکیده

فضای سبز مناسب در شهرها افزون بر سلامت جسمانی، موجب آرامش روان، بازده کاری بیشتر و کیفیت زندگی بهتر می شود و این در حالی است که در طراحی شهرها به این جنبه ها توجه چندانی نمی شود. هدف اصلی این مقاله، بررسی رابطه بین فضای سبز با رفتار کودکان و تأثیرات فضای سبز بر رفتار کودکان در مدرسه را شامل می شود. فضای سبز تأثیر بسزایی در بهبود کیفیت آموزشی دارد. دوره ابتدایی به لحاظ رشد، تربیت و تکوین شخصیت کودکان، دوره بسیار مهمی محسوب می شود. پر واضح است که ایجاد محیطی متناسب با نیازهای کودک یکی از مهم ترین مواردی است که طراحان باید به آن توجه نمایند. مشاهده شامل ارزیابی فضای سبز موجود، کیفیت فضایی در فضاهای باز، در دسترس بودن فضاهای سبز و قابل استفاده بودن فضاهای سبز بوده است. براساس مصاحبه انجام شده بین والدین و معلمان در مدرسه احسان به این نتیجه رسیده ایم که فضاهای سبز موجود در این مدرسه تأثیر بسزایی در رشد و یادگیری کودکان دارد. نتیجه گیری: محیط پیرامون بر افراد تأثیر به سزایی دارد. در نتیجه فضاهایی متناسب با روحیات کودک بر شکل گیری رفتار آنان تأثیر بسزایی دارد و کودکان را به انجام کارهای مورد علاقه شان ترغیب کنیم.

کلمات کلیدی: فضای سبز، رفتار کودکان، مدارس ابتدایی، خلاقیت، استرس، شادی

۱. مقدمه

رشد جمعیت در سال های اخیر و گرایش به شهرنشینی موجب کمبود فضا در شهرها و در نتیجه افزایش آپارتمان نشینی گردیده است. از سوی دیگر با رشد ساخت و ساز در شهرها، شاهد کمبود فضا و در نتیجه کاهش فضای سبز در شهرها می باشیم [۱]. افزایش شتاب زندگی مدرن شهری و رواج فرهنگ آن (بی تفاوتی شهرنشینان مدرن به افراد دیگر و محیط پیرامونشان) منجر به کاهش تعامل اجتماعی شهروندان با یکدیگر و غفلت از اهمیت فضاهای عمومی، که بستر ساز برای این تعامل های اجتماعی می باشد گردیده است [۲]. گرایش ذاتی انسان ها به طبیعت امری فطری است. گرایش انسان ها از ابتدای خلقت به طبیعت، نیاز زیستی و حیاتی بوده است که این امر یک نیاز فیزیولوژیکی بوده است [۳]. نتایج مطالعات مختلف نشان می دهند که فضای سبز از لحاظ روانی و فیزیولوژیکی می تواند تأثیرات مثبتی بر روی ساکنین این مناطق داشته باشد. فضای سبز مناسب در شهرها افزون بر سلامت جسمانی، موجب آرامش روان، بازده کاری بیشتر و کیفیت زندگی بهتر می شود و این در حالی است که در طراحی شهرها به این جنبه ها توجه چندانی نمی شود و در نتیجه در شهرها بیشتر از روستاها سلامت روانی و سلامت اجتماعی در معرض آسیب است [۱].